

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 8.

Az új kormány bemutatkozott

A képviselőház és a főrendiház ülése

Nagy érdeklődés mellett mutatkozott ma be az új kormány, amelynek elnöke, Esterházy Mór gróf kormányprogramot is adott. E kormányprogramban két momentum emelkedik ki különösen: egyik az, hogy a kormány létjogosultságának alapjául a miniszterelnök a választójog kérdését állította oda; a másik, hogy a kiegyezés kérdésében fennálló nehézségeket úgy hidalták át, hogy a kiegyezést a jelen országgyűlés feladatai közül törölték s így Apponyi tárcavállalása így lehetővé vált.

A munkapárt részéről Tisza István gróf szólalt föl, kifejtve aggodalmát a választójog kiterjesztése s a kiegyezés elhalasztása kérdésében.

A képviselőház gyülekezik

Már jóval 3 óra előtt zsúfolásig megtelt a képviselőház folyosói. A karzatokon mozogni sem lehetett. Az új kormányt zajosan éljenezték, a munkapárt Tisza István grófot éljenezte.

Az ülést egynegyed 4 órakor nyitotta meg Szász Károly alelnök. Amikor a kormány bevonult, a baloldal felállott és úgy éljenezte Esterházyt és kormányát. Az elhelyezkedés után az elnök fölolvastatta az országgyűlés egybehívásáról szóló királyi kéziratokat, majd bejelentette, hogy a Ház elnöksége lemondott és csak az indemnitás tárgyalásáig marad helyén. Fölolvasták ezután a régi kormány fölmentéséről és az új kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratokat, amelyeket a baloldal megéljenzett.

Esterházy programbeszéd

Tapsok és éljenzés között állott föl szólasra Esterházy Mór gróf miniszterelnök és ezeket mondta:

— Engedjék meg, hogy amikor a kormány első ízben jelenik meg a Ház előtt, előadjam irányelveimet, amelyek munkásságomban vezérelni fognak. A kormány létjogosultságának alapja a választójog és az a kézirat, amelyet a király az előző kormányhoz intézett.

Ezután felsorolta a teendő népjóléti intézkedéseket, amelyek között vannak: a hadiárvák és özvegyek segélyének felelőtlensége. A háború ugyan nagy megpróbáltatásnak tette ki a pénzügyi tárcát, mégis takarékosan a végletekig fokozott termeléssel az egyensúlyt helyre lehet állítani. A közszolgálati alkalmazottak sorsáról ugyan az indemnitás már

intézkedik, de már ennek tárgyalása közben indítvány fog tétetni a családi pótlék felemelését, a státus rendezését illetőleg. — A kormány feladata lesz a tisztviselők szolgálati pragmatikáját elősegíteni, Erdélyt újjáteremtetni. A gabonát már a cséplőgépnél lefoglaltatják és a kormánynak gondja lesz arra, hogy csak olyanok kezébe kerüljenek a földek, akik hazafiságukról tanuságot tettek, hogy a háborús bérletkötések a demokratikus földbirtokpolitikának útjában ne álljanak. Az áruközpontokat ellenőrizni fogja a kormány. A már előkészített kiegyezést csak a jövő országgyűlés fogja tárgyalni. A kormány legközelebbi feladatai közt sorolja föl az iskolák szaporítását és a katolikus autonómiát, amelyet még ez az országgyűlés meg fog alkotni. Több igazságügyi reformot terveznek. Ezek közt a sajtótörvény revízióját és az esküdtszék helyreállítását. Horvátországgal a megegyezés létrejön, mielőtt horvát nemzetiségű miniszter lesz. Németországgal kitartunk a háborúban. Katonai helyzetünk kitünő, de mindenkor hajlandók vagyunk tisztességes békekötésre. A választójog a 24 éves korhatárhoz lesz kötve, azonkívül azoknál, akiknek Károly-keresztjük van, ettől el lehet tekinteni. A titkos szavazást ott kívánja behozni, ahol az értelmiség és az irni-olvasni tudók többségben vannak. Ha a többség ellenszegülne a reformnak, kénytelen lesz a meghosszabbított mandátumok ellenére a választókra appellálni.

A baloldal éljenzéssel fogadta a beszédet, míg a munkapárt részéről ezt kiáltották:

— Ma választatnak?

Mire a baloldaltól így feleltek:

— Igenis, majd lesz választás!

Apponyi a kiegyezésről

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy a kiegyezés kérdésében fentartotta akciószabadságát. Csak azért vállalt tárcát, mert a kiegyezést a jelen országgyűlésen nem tárgyalják. Egyébként mindenben egyetért az új kormánnyal.

Tisza beszéde

Tisza István gróf: A választójog kérdésében nem tudta elosztani a király aggodalmait. Jött az új kormány s ha háború nem lenne, rövidesen a nemzet elé lehetne vinni a fontos kérdést. A háború alatti választásokat kockázatosnak tartja. Ez az ellenzék ellen szól, mert amikor döntést provokál, akkor a hősök, akiknek állítólag a választójogot meg akarják adni, nem vehetnek részt a szavazásban. Kéri a kormányt, tegye lehetővé, hogy az egységes magyar államot

erősen érdeklő kérdésben tájékoztassa a munkapártot. A gazdasági kérdésekben optimisztikusnak tartja Esterházy gróf fölfogását, mert olyan reményeket táplál, amelyeket a jövő nem fog igazolni. Apponyi kijelentésével foglalkozva azt mondja, hogy Apponyi csak akkor fogja meggondolni, hogy mit csináljon, amikor a kiegyezés kérdése a kormányban már kiforrott. Attól tart, hogy súlyos bért fizetünk a habozásért, mert lesz pillanat, amikor kelől erővel kellene föllépniünk és akkor a bizonytalanság csak ártani fog. A választójogot a nemzet veszedelmének tartja, a korhatár szűkítését kívánja. A tuloldalon vannak olyanok, akik a koalíció alatt, amikor egy hős katona választójogi javaslatot hozott, hazafülszónak nevezték ezért. Őfelsége személyét nem szabad e kérdésben előtérbe állítani. — Az osztrák reichsratban a csehek részéről elhangzott támadásról beszél ezután. Sajnálja, hogy Esterházy gróf miniszterelnök erre nem nyilatkozott. Reméli, hogy a miniszterelnök eszelekedetekkel pótolja azt, amit beszédében ma elmulasztott.

A munkapárt feállva percekig tapsolta és éljenezte Tisza István grófot.

A pártok szónokai

Bakonyi Samu Apponyi érdemeiről beszél és üdvözli az új kormányt.

Pejacsevics Tivadar gróf a horvátok nevében kijelenti, hogy abban a reményben, hogy a horvát miniszteri állást horvát emberrel fogják betölteni, támogatni fogja a kormányt.

Esterházy Mór gróf Tisza István grófnak a rechsrafi eseményekre vonatkozólag azt felelte, hogy Magyarország területi integritása annyira szent, hogy nem lehet egyes pártnak vagy kormánynak program-pontja, hanem az minden magyarnak hitvallását képezi.

Andrássy Gyula gróf kijelenti, hogy az új kormányt husukból és vérukból valónak tartja. Megokolja, miért van a választójog mellett, holott azelőtt ellene volt. Ez az idők szellemének felel meg. Utal Oroszország példájára, ahol a szűkkeblűség a cárizmust döntötte meg. A király személye a választójoggal szorosan össze van nőve. Kéri a Házat, ne akadályozza meg a választójogot, mert az föl nem tartóztatható.

Tisza István gróf visszautasítja Andrássynak ama vdáját, mintha ő helyezte volna előtérbe a király személyét.

Az indemnitás

Grätz Gusztáv pénzügyminiszter be-terjeszti az indemnitásról és a horvát-magyar kiegyezésről szóló törvényjavaslatot.

A képviselőház holnap folytatja a miniszterelnök programjához való hozzászólást.

A főrendiház ülése

A főrendiház ma este 7 órakor tartotta meg ülést, amelyet Jósika Samu báró lemondása folytán Harkányi Frigyes báró korelnök nyitott meg.

A főrendiház megéljenezte az új kormányt, majd tudomásul vette a királyi kéz-

URANIA

Élet — Élehet — Élehet
Junius 22 — 23 — 24.

**A 10-ik
ISONZÓI
CSATA.**

A felvételek a hadsereg-
parancsnokság és a had-
gyimnázium engedé-
lyével készültettek.
14 operateur felvételei
első tífzonalakból.

Pergőtűz
repülőgépen Triest és az
isonzó torkolata felett.

Az élő halott
dráma 3 felvonásban.

Előadások kezdete
6 és 8 órakor

APOLLO

Ma, pénteken
Előadások kezdete
6 és 8 órakor

Zenehallal

**A 10-ik
ISONZÓI**

csata
3 részben.

**Házasság a
pucérájában**
bohózat 3 felvonásban.

iratokat, amelyek szerint a király a főrendiház elnökévé Hadik-Barkóczy Endre grófot, alelnökeivé Günther Antal és Kemény Endre bárót nevezte ki.

Hadik-Barkóczy Endre gróf ezután elfoglalta az elnöki széket. Rövid beszédet mondott, amelyben rámutatott a nehéz nagy időkre. Rámutatott az ellenség törekvéseire, amelyekkel a magyar nemzetet meg akarják semmisíteni. Reméli a közeli békét.

Várady L. Árpád kalocsai érsek üdvözölte az elnökséget.

Az elnök megköszönte az üdvözlést, elparentált több elhunyt főrendet és indítványozta, hogy a főrendiház üdvözölje a hadsereget.

A főrendiház elfogadta az indítványokat, mire Esterházy Móric gróf miniszterelnök, majd Apponyi Albert gróf kultuszminiszter elmondta azokat a beszédeiket, amelyek a képviselőházban tartottak.

Széchenyi Aladár gróf: Könnyű szívvel bucsuzik a régi kormánytól és örömmel üdvözli az új kormányt. Ő nem most lett híve a választójognak, hanem már képviselő korában. Bizonyos körök között híve a nők választójogának is.

Christea Miron román püspök üd-

vözölte az új kormányt a hazafias románok nevében. A románok a háborúban hősiessé és derekasan viselkedtek. — Rámutat arra, hogy Russie Viktor közlegényből lett ezredessé a doberdói, isonzo-i csatákhoz, Iwan-gorod várának elfoglalásához román katonák dicsősége fűződik.

Hadik János gróf és Batthyány Tivadar gróf felszólalása után az ülés este féltenegy órakor ért véget.

Tüntetés a képviselőház előtt

Este 6 órakor a választójogi blokk és a munkásszervezetek felszólítására a gyárakból kijövő munkásság és nép a parlament elé vonult, ahol az egész ülés alatt lelkesen ünnepelte a választójogot. Nagyszámu gyalog- és lovasrendőrség tartotta fenn a rendet; a tüntetőket békében hagyta. Ezek folyton azt kiabálták:

— Pista gyere ki!

Majd Vázsonyit éltették és hallani akarták, de Vázsonyi nem jött ki. Az ülés után a parlament lépcsőjéről Garbai Sándor és Kunfi Zsigmond mondtak beszédet. A tömeg egyrésze a Rákóczi-utca és a körut ment, ahol kisebb incidensek voltak a tüntetők néhány kirakatot és ablakot bezúztak.

Harci szünet a hét község fensikjén

Nagy tüzharcok Galiciában és Wolhyniában — A németek Soissonsnál 1500 méter szélességben elfoglalták a franciák árkait

Vezérkarunk jelentése

Budapest, június 21. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

A galíciai és a wolhyniai arcvonal egyes szakaszain az ellenség tüzéségi tevékenysége nagykaliberű ágyúk közreműködésével láthatóan növekedett. A repülőtevékenység is élénkebb volt itt.

OLASZ HARCTÉR.

A hét község fensikjén a tegnapi nap nyugodtabban telt el. Az itteni harcok eredménye június 10-ike óta foglyokban 16 tiszt és 650 főnyi legénység, továbbá 7 géppuska.

A Colbricon-területen sikeres kézigránát harcok. A lagazuoi állás előterében rohamosztagaink megakadályozták az ellenséget abban, hogy egy robbantási tölcserít meg szálljon.

KAarszt-fensikon meghiusítottunk kisebb ellenséges vállalkozásokat.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Helyenkint bandákkal harcoltunk.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, június 21. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadseregportja: Flandriában és Artoisban kedvezőbb látási viszonyok folytán a tüzéségi harc széles arcvonalon csak este volt élénk, helyenkint a sötétség beállta után is tartott. A tengerpart közelében egy éjjeli rajtaütés alkalmával számos angol foglyot szállítottunk be. Hoogenál, Yperntől keletre, tegnap és ma reggel visszavertünk erős angol felderítő előretöréseket. Vermellesnél és Loosnál is meghiusultak az ellenség vállalkozásai.

A német trónörökös hadseregportja: Vauxaillonnál, Soissonsól északra, tegnap rövid erős aknavető előkészítés után

rajnavidékiekből és braunschweigiakból álló néhány ezredünk századai 1500 méter szélességben rohammal elfoglalták a franciák állásait. Az ellenséges vonalakba való betörésünk, amelyet bevált rohamcsapataink, tüzéségiünk és repülőink jól támogattak, az ellenséget teljesen meglepte. Néhány rohamcsoportunk az összekötő utakon át egészen a tartalékokig nyomult előre és ott foglyokat ejtett. Az ellenség véres veszteségei súlyosak. Több mint 116 foglyot és 16 géppuskát szállítottunk be, néhány aknavetőt felrobbantottunk. Az elfoglalat árkokban a nap folyamán visszavertük a franciák heves ellentámadásait. Az ellenség Hurtebise majortól északnyugatra erős előkészítő tüzelést kezdett. A támadás megsemmisítő tüzelésünk folytán elmaradt. A Suippes keleti partján este igen élénk volt a tüzetevékenység. A keleti Champagneban és az Argonneok nyugati szélén rohamcsapataink a franciák vonalaiból több foglyot hoztak magukkal.

Albrecht württembergi herceg hadseregportja: Nem volt lényeges esemény.

KELETI HARCTÉR:

Lucknál, a Zlota-Lipa mentén, a Narajówkánál és a Dnjestertől délre, az orosz tüzéségi tevékenysége s ennek megfelelően a miénk is élénkebb volt, mint az utóbbi időben. Több helyen elüzlünk orosz portyázó osztagokat.

Macedon arcvonal: A Struma-pályon bolgár őrsőknek angol gyalogos és lovasszázadokkal vívott ütközetei az ellenség visszavonulásával végződtek.

A német esti jelentés

Berlin, június 21. A Wolff-ügynökség jelenti június 21-én este:

Nyugaton a délelőtti folyamán Lenstől délnyugatra Vauxaillonnál, Nauroyól délkeletre volt élénkebb harci tevékenység.

Egyébként semmi újság.

Német tengeralattjáró bombázott egy olasz várat

Berlin, június 21. A Wolff-ügynökség jelenti:

Május 31-én egyik tengeralattjárónk 40 gránátot lőtt Beghazi olasz várra, amely Észak-Afrika tengerpartján fekszik. — Nagy tüzeteket figyeltünk meg.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Ujabb 31,500 tonna

Berlin, június 21. A Wolff-ügynökség jelenti június 21-én:

Az angol csatornában újból 31,500 brutto tonna hajótért sülyesztettek el tengeralattjáró naszádjaink. Az elsülyesztett hajók között volt a többi között az erősen megrakott Vega angol (azelőtt német) gőzös, egy megrakott angol gőzös, amely a 7241 tonnás „Knight Compagnon”-hoz hasonlított és valószínűleg vele azonos volt, egy 4000 tonna szén szállító olasz felfegyverzett gőzös, a „Vigoreux” francia vitorlás, vasércszállítmánnyal Angliába, egy nagy ismeretlen felfegyverzett gőzös, egy legalább 5000 tonnás olajszállító gőzös és két nagy, erősen megrakott gőzös, utban Havre felé, amelyeket a kísérő menetből kilőttünk.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Szibéria független állam

Rotterdam, június 21. A „Russkoje Slowo” jelenti: A szibériai függetlenségi bizottság legközelebb proklamálni fogja Szibéria függetlenségét. A bizottság megtiltotta az élelmiszereknek európai Oroszországba való kivitelét.

Az ukránok a дума háborus uszításai ellen

Stockholm, június 21. — A pétervári дума ülése, mellyel a kormány a nagyorosz munkáskongresszusra akart hatni, a leghevesebb háborus uszítás jegyében folyik. Az angolbarát polgári középpártok valamennyi szónoka azt követelte, hogy vessenek véget a fronton tartó fegyverszünetnek és rendszabályozzák meg a balpárti szociálisták nemzeiközi munkáját.

A дума ezután hosszabb határozatot fogadott el, amely megállapítja, hogy egyedül Németországot terheli a felelősség a háboru kitöréséért. Oroszország és szövetségesei a népjogokért harcoltak. Ha az orosz fegyverszünet miatt a németek győznének, akkor Oroszország német fenhatóság alá kerülne. A дума a rögtön ioffenzívát követeli.

A képviselők élénk ovációkban részesítették Kerenskit, míg a szociálista körök teljesen eltávolodtak tőle.

Kerenski igen heves viszályba került az ukrán katonasággal, amely általános kongresszust hívott egybe Kiewbe. — Kerenski megtiltotta a kongresszus megtartását, azzal az ürüggyel, hogy a fronton egyetlen katonát sem lehet nélkülözni. — Az ukránok ebben a gyülekezési szabadság korlátozását látják és kijelentették, hogy a birodalmi дума teljes ülése a valóságban csak egy pár tucat kadett és oktobrista összejövetele, akik nem képesek megakadályozni, hogy a forradalmi mozgalom rajtuk és a Londonból és Párisból diktált háborus uszításokon keresztül mind világosabban napirendre kerüljön.

Az orosz hadsereg bomlása

Stockholm, június 21. Az „Utro Roszsi” a Pétervárott ülésező nagyorosz tiszti kongresszus eddigi eredményét nagyon pesszimistikusan ítéli meg. A konferencia két rezolúcióban nyíltan kimondta, hogy a hadsereg a teljes bomláshoz közeledik. Az orosz katona a műveltség oly alacsony fokán áll, hogy, nem napokra, ha-

nem hónapokra van szüksége, hogy a hadseregbe beledobott problémákat feldolgozza. A fegyelem nemcsak hogy veszélyeztetve van, hanem végleg megszűnt.

A „Börzenzeitung“ szerint a kongresszus tárgyalásai során május 26-án tettelegesen sértésekre került a sor az ideiglenes kormánytól tartó kisebbségi frakció és a katonai- és munkástanács felé hajló többség között. Az ülést félbe kellett szakítani, mert verekedés támadt. A később egybehívott külön ülés elhatározta, hogy az incidens résztvevőit kizárja a kongresszusból.

A bolsevikiek a kormány ellen

Stockholm, június 21. A Bolsevikipárt heves gyűlést tartott, amelyen egyik szónok követelte, hogy a katonák szuronyait ne a németek, hanem a kormány ellen fordítsák.

A román kamara visszautasította az angol kölcsönt

Genf, június 21. Jassyból táviratozzák: A román kamara nem hagyta jóvá az Angliával kötött pénzügyi szerződést, mert Anglia az anyagi segítségre szoruló Romániának megalázó feltételeket szabott.

A francia községtanács a rajnai határért

Genf, június 21. A párisi községtanács megnyitása alkalmával Lampaue korelnök kijelentette, hogy a franciák a rajnai tartományokban sohasem mint hódítók, hanem mint szabadítók léptek föl. Reméli, hogy a béke vissza fogja adni Franciaországnak a rajnai határt, amely nélkül a béke lealázást jelentene Franciaországra.

Konstantin király beteg

Bern, június 21. A „Berner Tageblatt“ írja: Luganoi jelentés szerint Konstantin görög király az izgalmtól súlyosan megbetegedett.

Színház és művészet

MŰSOR:

PÉNTEK: „Gólem“, daltjáték. Bakó László vendégjátéka.
SZOMBAT: „Betyár kendője“. Bakó László vendégjátéka.

A színházi iroda hírei. Ma, pénteken, a Nemzeti Színház kedvelt tagjának, Bakó Lászlónak második vendégléptével a „Gólem“ daltjáték kerül színre. A Gólem alakítása Bakó legjobb szerepei közé tartozik, mellyel az idén a Népeperában nagy sikert ért el, érthető tehát, hogy a debreceni közönség körében is nagy az érdeklődés a Bakó-esték iránt. — Holnap, szombaton, Bakó László vendégléptetésével a Betyár kendője kerül színre.

Az Uránia ma mutatja be a 10-ik iszoni csata felvételeit. Tizennégy operatőr dolgozott ezen felvételeken, a hadseregőparancsnokság és a hadügyminisztérium engedelmével az első tüzvonalakban. A világháború legborzalmasabb csatájának részleteit látjuk magunk előtt, a rohamokat, a pergőtűzet, katonáink rettenthetetlen bátorságát, mellyel képesek voltak az olasz tulerőt föltartani és legyőzni. Repülőgépekről látjuk Triesztet és az Isonzo torkolatát. Jegyelővétel reggel 10 órától.

A tizedik iszoni csata az Apollóban. Minden fogalmat felülmúl az a rettenetes küzdelem, mely a tizedik iszoni csata név alatt játszódott le a világtörténelem feljegyzéseire. E küzdelem minden részletét, annak teljes borzalmaival ismerteti ez a film, melyet három részben ma mutat be az Apollo. A háboruból ennél érdekesebb képet még nem produkált a kinematográfia. Életveszélyek mellett 14 pontról vették fel a borzalmaiban fenséges képet. A műsort egy kacagató 3 felvonásos bohózat egészíti ki Házasság a pucérjában címmel. Az előadások 6 és

8 órákor kezdődnek. Jegyelővétel délelőtt 10 órától. A 8 órai előadásokon zenekar játszik.

Az Apollo ma esti 8 óras előadásán zenekar játszik. Az Apollo mai grandiozus műsorát zenekar kíséri.

Rónay György dr. bűnpere

A főtárgyalás harmadik napja

Ma délelőtt 9 órákor folytatta a törvényszék Soltész Endre törvényszéki bíró elnökleite alatt Rónay György dr. és neje bűnpéret.

(Vasuti főtisztviselők vallomásai)

Elsősorban Werlin Sándor máv. főellenőrt hallgatták ki, aki kijelentette, hogy az ő pénzében észlelt hiány nem hozható összefüggésbe Rónay György dr. személyével.

Mórász Sándor ellenőr a följegyzett 20 koronás ügyéről mond el részleteket, de a legtöbb dologról csak hallomásból tud.

Ferenczy Viktor főellenőr azt vallja, hogy amikor Rónay György dral Rahón voltak és az állomásfőnöknek 60 koronája elűnt, Rónay nem volt soha egyedül a szobában.

Stéfián László főellenőr elmondja a leleplezés történetét, a Lavotha fizetőtiszttal pénztáránál előfordult hiányok miatt intézkedéseket és hogy miként jártak el Rónayval szemben, amikor a csapdát fölláttatták.

Kövessy Lajos ellenőr a 20 korona elnése körül történt eseményekre tett vallomást. A legtöbb részletére az eseményeknek nem emlékezik.

Fekete Zoltán dr. segédtitkár előadja, hogy sohasem látta Rónayt rokonszenves embernek, mindig szélhámosnak tartotta s ő hívta föl főnökének figyelmét is Rónay ellen. E meggyőződése azért keletkezett, mert Rónay mindig prepotens volt, mindig előkelő összeköttetésekkel és ismerettségével dicsekedett. Arra a gyanura vonatkozóan, hogy Rónay hamisan kártyázott, elmondja, hogy Budapestről vissza Debrecenbe együtt utaztak Rónay György dral és egy társasággal, s ekkor a vasuton kártyázni kezdtek s Rónay folyton nyert. Erre próbát tett és amikor újra osztani akart, elkérte tőle a kártyát, ő emelt s megfordult a szerencse, mert attól kezdve ő nyert.

Kiss Arthur dr. máv. fogalmazó szintén kártyázott Rónayval alsóst s akkor az ült föl neki, hogy Rónay négy izben volátot csinált. De szabálytalanságot nem vett észre, ilyenről nem is tud.

Rónay György dr. az elnök kérdésére elmondja, hogy hazárdjátékot játszani nem szokott. Csupán otthon, társaságban játszik néha; csak az egyik társaságban, ahol mindössze ötször volt, játszott és veszített is. Ide is azért iratkozott be, mert a felesége részére a kölesönkönyvtár használatát akarta biztosítani.

(Egy nagyváradi nő)

Az elnök kérdésére Rónay György dr. elmondja, hogy egy nagyváradi nővel viszonya nem volt. Egy Szentgyörgyi Olga nevű nagyváradi leánynak íratott ő levelet, mert a leánynak fontos okokból szüksége lett volna, levelet is írt a nagyváradi rendőrkapitányságnak, amelytől a leány címét kérte, de a rendőrség értesítette, hogy ilyen nevű nő ott bejelentve nem volt.

Kiss Artur dr. kijelenti, hogy nincs tudomása arról, hogy Rónaynak egy nagyváradi nővel viszonya lett volna, ő csak az üzletvezetőségénél hallotta, hogy Rónay egy nagyváradi nőnek levelet íratott.

Juhos Imre üzletvezetőségi díjnak, aki a levelet írta, elmondja, hogy a levél megszólítása ez volt: „Aranyos Olgicám!“ Majd emlékezetből mondja, hogy a levélben Rónay értesítette Szentgyörgyi Olgát, akinek címe Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 24. szám, hogy várja meg, találkozzék vele s intézked-

jék úgy, hogy Rónay az ugyanakkor érkező sógornőjével ne találkozzanak. A levél megírását elmondta a hivatalban s így szereztek róla tudomást. — Ez ügyben Horváth fogalmazó idéztette őt a rendőrségre kihallgatás végett.

Délben 1 órákor az elnök a tárgyalást megszakította.

(A 20 koronás bankjegy)

A délutáni tárgyaláson Bardócz András rendőrfelügyelő tett vallomást Rónay dr. megmotozása, a 20 koronás papírpénz megtalálása, a házkutatás és a lefoglalt tárgyak leltárba vétele tárgyában.

(Vécsey Irma)

Utána Vécsey Irmát, az Antalffy-féle könyvkereskedés pénztárosnőjét hallgatta ki a bíróság. A tanu részletesen elmondta a Rónayék és Antalffy Gyula és közte fennállott bizalmas viszonyt. Ő és Antalffy jártak Rónayékhoz, viszont ezek az Antalffy-üzletbe. Vásároltak is az üzletükben egyet-mást, de nincs tudomása nagyobb számu könyvek vásárlásáról. — Tény az, hogy Antalffy Gyula megkérte Rónayt, jöjjön le az üzletbe, nézzen szét egy kicsit, míg ő Budapesten lesz. Rónay állandóan járt le az üzletbe. — Az ő napi kasszáját Rónay sohasem nézte, csak Antalffyval csináltak együtt kasszákat és számolták a pénzt. Amikor Antalffy panaszkodott a pénzben tapasztalt hiányokról, Rónay György tanácsolta, hogy vizsgálják meg a dolgot. Az üzletvezetőségi eset után Antalffy azt mondta, hogy jelentsék föl ő is az esetet és a följelentést ismeretlen tettes ellen meg is tették. Amikor a rendőrség megtartotta a házkutatást és lefoglalta a könyveket és írószereket, ő leltározta azokat, ő diktálta be az árakat s írta alá. Az egyes könyveket a jelzésekről ismerte meg, amelyeket ő alkalmazott. Amikor a Batthyány-utcán a rendőrségre ment, szembe találkozott Rónayval, aki összetett kezekkel kérte, hogy ne tegye őt tönkre, ő már nem bánja, akármilyen történet is vele, de legyen tekintettel a feleségére és a gyermekére. At is adott neki egy 500 koronás takarékpénztári könyvet, hogy abból fizessék ki a hiányt. Ő elfogadta a könyvet és visszasietett Antalffy üzletébe, de Antalffy azt mondta, hogy csak tartsák fenn a följelentést. Utközben, míg Rónayval az utcán ment, megkérdezte tőle, hogy tehettek ilyet, volt erre szükségük? Rónay erre azt mondta, hogy csak viccből vitték haza a könyveket és otthon nevettek Antalffyn, hogy annyi könyvet vitték el tőle. Ő el is hiszi, hogy csak viccből tették, mert mind a ketten: Rónay és a felesége is nagy gyerekek.

Arra vonatkozóan, hogy Rónay az ő kasszájából 10 koronát kivett, azt mondja, ez tényleg megtörtént, úgy, amint azt Rónay előadta, aki neki a pénzt vissza is adta.

Rónay György dr. a tanuval szembe-sítve kijelenti és ismételtelen fentartja, hogy ő nem könyörgött azért, hogy ne tegyék őt tönkre, hanem azzal adta át a betétkönyvet Vécsey Irmának, hogy abból fennálló tartozásait rendezze. Ezzel szemben Vécsey Irma fentartotta saját vallomását.

Végül a leltár szerint az egyes könyvekről állapította meg a tanu, hogy melyik származik az Antalffy-üzletből.

A tárgyalást holnap folytatják.

— **Az osztrák kormányválság.** A Magyar Távirati Irodának jelentik Bécsből: A parlamentben azt beszélik, hogy miután Clam-Martinitznek lehetetlennek bizonyult a kormány megalakítása, kérte a királyt, hogy más személyt bizzon meg a kormányalakítással.

— **A főispáni és államtitkári állások.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A bizalmi-ferfiak a személyi kérdések megbeszélése végett tanácskozássra ültek össze. Hosszabb megbeszélést folytattak az államtitkári és főispáni állások kérdésében. — Megbeszéltek a pártigényeket és azokat összeegyeztetni próbálták.

HIREK

— **Katonai kitüntetések.** A király Pethő Lajos mérnök-hadnagy a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta, egyben megparancsolta, hogy Papp Gyula 39. gyalogezredbeli főhadnagy és Martinovszky Antal 39. gyalogezredbeli századosnak a legfelsőbb dicséret elismerés újlág a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék. A felhatalmazott parancsnokság Szakál József őrnagyot, Molnár Dániel honvédnek, Répás József, Kovács József, Kardos József, Kelemen János, Varga László, Szabó Gábor, Barna Péter, Gábor Miklós népfőlkelőknek a 3. honvédegyalozredben, Szabics Ferenc, Rost Antal 2. honvédegyalozredbeli huszároknak a bronz vitézségi érmét adományozta.

— **Asszonyok tüntetése a képviselőház előtt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délután a képviselőház előtt nagy tüntetés volt. Több száz asszony vonult föl, akik ezt kiáltották:

— Nem új minisztérium, hanem kenyér kell nekünk!

A tüntető tömeget a rendőrség szétosztatta.

— **A lakosság ellátása tüzfával.** A városi tanács mai ülésén Forster Gyula főerdőtanácsos is résztvett, aki javaslatot tett a tüzifa-szükségletek kielégítése körül tapasztalt nehézségek kiküszöbölése iránt, miután annak, hogy valaki fautalványára ne tudjon fát kapni, megtörténnie nem szabad. — Már most kell tehát gondoskodni arról, hogy a közönség részére elégséges mennyiségű tüzelőfa álljon rendelkezésre és pedig ne nyers, hanem száraz fa. Csak egyszer kell rendes kerékvágásba hozni a dolgot s akkor rendben is megy a dolog. Indítványára a tanács kimondta, hogy minden fakutalást, utalványbevitelt, fakutalást az erdei raktárból megszüntet. A közönséget felhívja, hogy mindenki, a kinek a házipénztárból utalványa van fára, azt mutassa be az erdőmesteri hivatalhoz július hó 15-ig, hogy a fakutalás sorrendjét megállapítsák. Aki 15-ig fautalványát nem mutatja be, az nem fog fát kapni, hanem december 31-ig visszaadják a pénzét. — A városi erdőkből kitermelendő fán kívül a tanács vesz is tüzfát, hogy a közönséget elláthassa tüzelőanyaggal. Ezért összeírta fognak tartani, amelynek alapján megállapítják mindenkinek a szükségletét.

— **A rokkant katonák segélyalapja.** — Csapó László főpénztárnok ma bejelentette a tanácsnak, hogy a rokkant katonák segélyalapja 6917 korona 72 fillérre növekedett. Ez összeget az Alföldi Takarékpénztárnál helyezték el betétként.

— **Grenadinok,** ruhavásznak, nyári ruha selymek nagy választékban Frank Sándor nődivat cég új helyiségében, Piac-utca 42., Telefon 12-56.

— **A Tüdőbeteg-gondozó segélye.** A városi tanács ma kiutalványozott a debreceni Tüdőbeteg-gondozónak 5000 koronát félévi segély címén és egyben kimondta, hogy államsegélyért fölír a belügyminiszterhez.

— **Hársfavirágot a beteg katonáknak!** A honvédelmi miniszter Hadsegélyző Hivatala kéri a nagyközönséget, hogy az idén minél nagyobb mennyiségben küldjön be hársfavirágot. Szórakoztató kirándulások kapcsán kis farsággal értékes gyógyszerrel cnyhíthatjuk a beteg katonák fájdalmát. A hársfavirágot a kis szárnylevelekkel kell szedni és gondosan kiszáritani, mert a nedves virág utközben tönkremegy. A gyógynövény jelzésű csomagokat ingyen szállítja a posta a Hadsegélyző Hivatal címére Budapest, V., Akadémia-utca 17.

— **Debrecen egy hamburgi egyesületnek.** A városi tanács egy hozzá intézett kérelemre ma 50 korona segélyt szavazott meg a hamburgi osztrák-magyar segítő egyesületnek.

— **Grenadin bluzok és selyem triko-kabátok** minden színben nagy választékban kaphatók Frank Sándor nődivat cég új helyiségében, Piac-utca 42. Telefon 12-56.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Papp Tamás dohányjövédéki tisztet dohányáruraktári ellenőrré nevezte ki.

— **A Diakonissza-Otthon bibliáján** (Ref. Ispóty) ma, 22-én délután 5 órakor előadást tartanak: dr. V a r g h a Gyuláné, a volt államtitkár neje és P a u e r Irma afrikai miszionárius nő. Érdeklődőket szívesen látnak. Beléptidij nincs.

— **A köztisztviselők tócskerti konyhakertészete** e hó 25-én, hétfőn délután 5 órakor a városháza kis tanácskozó termében közgyűlést tart, melyen az alapszabályok, mezőéri állás szervezése és a költségvetés megállapítása kerül tárgyalás alá, minélfogva kívánatos volna, hogy az érdekeltek minél nagyobb számban megjelenjenek.

— **Elszámolás a fogyasztási jegyekkel.** A Köz-elátási Hivatal felhívja a kereskedőket, hogy a június havi fogyasztási jegyekkel a központi lisztirodában haladéktalanul számoljanak el és ezt igazolják a hivatalban, a mely alkalommal a július hóra szóló cukorutalványokat átvehetik.

— **Női kész fehérneműek,** selyem és clott alszoknyák, keztük, harisnyák nagy választékban Frank Sándor nődivat cég új helyiségében, Piac-u. 42. Telefon 12-56.

12101/1917.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel pályázatot hirdet:

1. A koronázási jubiláris alapítványból két 600—600 koronás ösztöndíjra;

2. A Meszena Sándor-alapból egy 600 koronás, kezdő iparos által első műhelyfelszerelésre fordítható, vagy már berendezett műhely újabb géppel bővítésére felhasználható segélyre; továbbá két 300—300 koronás ipari továbbképzésre menő ifjak segélyére.

A koronázási alapítvány ösztöndíjaira pályázhatnak rajztanár-képző vagy iparművészeti iskolába járó, vagy oda készülő növendékek.

A Meszena-alapítványból a 600 korona segélyre kezdő iparosok, első felszerelésük beszerzése, vagy meglevő műhelyük fejlesztése érdekében, a 300—3000 koronás segélyre azok, kik valamely külföldi műhelyi központban, vagy a budapesti felső ipariskolában kívánják magukat tovább képezni.

A pályázati kérvényhez csatolni kell a képzőművészeti ösztöndíjért pályázóknak végzett tanulmányaikról szóló iskolai, továbbá születési és illetőségi bizonyítványt, saját rajzokat és festményeket.

Az ipari felszerelési segélyért pályázóknak: illetőségi bizonyítványt, iparendélyt, a kereskedelmi kamarától ajánló levelet és annak a műhelyi felszerelésnek a leírását, melyet megvenni kívánnak.

Az ipari továbbképzési segélyért pályázóknak csatolni kell anyakönyvi kivonatot, illetőségi bizonyítványt, szabaduló levelet. Kérvényükben megjelölendő a hely, hova továbbképzésük végett menni fognak.

Az így felszerelt kérvényeket **1. év július 10-én déli 12 óráig** kell a városházánál a polgármesteri titkári hivatalban beadni, míg a rajzok, festmények 1. emelet 33. sz. a. teendők le. Debreczen, 1917. évi június hó 18-án.

A városi Tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szölg hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Irodába leány felvétetik. Irásbeli ajánlatok Klein Ignác fűszerüzletébe kéretnek.

Munkásember állandó munkára azonnal felvétetik a kiadóhivatalunkban.

Zálogézdulót, törött aranyat, ezüstöt, brilláns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Kékkó Diana sósborszesz és papírsák minden nagyságban kapható Grünberger és Glück fűszernagykereskedésében.

Finom hűszereket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjára — olcsó árak mellett. — Kéri a n. 6. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyírinfé.

Abrones néhány métermázsza eladó kiadóhivatalunkban.

Vásárolunk

bármily mennyiségben akácmézet, lépesmézet, sonkolyt, sárgaviaszt, mákot, diót.

Részletes ajánlatot kér Polacsek Fülöp és Fia Nyírinfé.

Ócska ólmot vesz a kiadóhivatal.

Vizketeg, izzadás, napégés, bőrhámítás, rüh és sömör, hórbaj, fekély, daganat és sebek ellen gyors és biztos hatású szer a **BORÓKA-KENŐCS** nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 9 K. Hozzávaló borókaszáppan 4 korona. Készíti: Gerő Sándor gyógyszerész Nagykörös 128. Debreczenben kapható Dr. Batáry István gyógyszerárában Mester-utca 43. sz.

Háztulajdonosok

szíves figyelmébe ajánlom vállalkozom, saját felügyeletem alatt készítek vizvezetéseket, fürdőberendezéseket, csatornázást, ugyszintén épület és egyéb bádogos munkákat szakszerű kivitelben felelősségem mellett és minden e szakmában vágó javításokat.

MÁTHÉI JÁNOS

bádogos és szerelő mester Darabos-utca 54. sz. Telefon 321.

Somossy László cég

Hajduvármegye szállítója.

A Debreceni Házi-ipar gyönyörű készítményeinek kizárólagos raktára.

Bluzok — Ruhák — Párnák Kézitáskák stb.

Tekintse meg a kirakatot.